

Uusyrittäjäkeskus Enter Satakunta

AJANVARAUS www.entersatakunta.fi/ajanvaraus
YRITTÄJÄINFOT www.entersatakunta.fi/yrittajainfot
enter@prizz.fi | puh. (02) 62 62 62 | www.entersatakunta.fi

Aloittavan yrittäjän MUISTILISTA 2024

www.entersatakunta.fi/muistilista

1. Liikeidea

- Mitä myyn?
- Miten myyn?
- Kenelle myyn?
- Tee liiketoimintasuunnitelma (LTS)
Word-pohja: www.entersatakunta.fi/lts

2. Kannattavuus

- Kannattavuuslaskelmat (itse tai yhdessä neuvojan kanssa)
- Kateprosentti, kiinteät kulut / muuttuvat kulut
- Oma ansio

3. Yhtiömuodot

- Tmi 1 hlö, henkilökohtainen vastuu
- Avoin yhtiö min. 2 vastuunalaista yhtiömiestä, yhteinen vastuu paperilla 280 e
- Ky min. 1 vastuunalainen yhtiömiestä ja 1 äänetön yhtiömiestä paperilla 280 e
- Oy min. 1 osakas, vastuu rajoittuu sijoitettuun pääomaan. **280 e** | 370 e
Hallitusvastuu ja mahd. takausvastuu. Ei minimiosakepääomaa.
- Osuuskunta min. 1 hlöä (<https://perustajanopas.pellervo.fi>) paperilla 370 e
- Yritysmuodot:** www.suomi.fi > Yritystoiminnan suunnittelu ja Yritystulkki

Rekisteröinti: www.ytj.fi

sähköinen **70 e** | paperilla 70 e

Kevytyrittäjyys, esim.

www.ukko.fi
kevytyrittajat.eezy.fi
op-kevytyrittaja.fi

Osuuskunta:

www.sataosaajat.fi (Pori)
www.satapro.fi (Nakkila/Pori)

4. Viranomaisluvat

- Ilmoitusvelvollisuus ja luvat, tuote- ja palveluturvallisuus
- www.suomi.fi > Yrityksen luvat
- Terveysvalvonta, Pori (terveysvalvonta@pori.fi, puh. 044 701 3353)
- Rakennusala: www.tilaajavastuu.fi

Aluehallintovir. www.avi.fi | Tulli www.tulli.fi
Sote-ala www.valvira.fi, Soteri: <https://avi.fi/soteri>
Turvallisuus <https://tukes.fi/tee-nain> (Tukes) ja www.sfs.fi
Musiikki www.musiikkiluvat.fi (Gramex ja Teosto)
Www, posti, TV www.viestintavirasto.fi

5. Rahoitus ja tuet

- Investoinnit / käyttöpääoma
- Finnvera, www.finnvera.fi / pankki tms.
- Muut tuki ja rahoitus, mm. www.ely-keskus.fi

Business Finland (ent. Tekes, Finpro) www.businessfinland.fi
Sitra www.sitra.fi | Tesi www.teollisuussijoitus.fi
Säätiöitä www.saatiopalvelu.fi
Leader-tuet: Porin seutu: www.karhuseutu.fi
Pohjois-Satakunta: www.aktiivinen.fi
Muut: Satasilta ja Joutsentenreitti

6. Markkinointi

- Kysyntä
- Kilpailu: tunne kilpailijasi tuotteet ja hinnat!
- Hintataso
- Mainonta: kohderyhmä!

Yhteisörahoitus www.mesenaatti.me (luovat alat)
Markkinointi Esim. Markkinointisuunnitelma
Tuotteistaminen www.suomi.fi > Yritykselle > Tuotteistaminen
Verkkotunnus www.viestintavirasto.fi (esim.
HostingPalvelu)
Www-sivut www.kotisivukone.fi ja www.yhdistysavain.fi

7. Vakuutukset / Yrittäjäeläkevakuutus "YEL" ja muut vakuutukset

- YEL-vakuutus on pakollinen. **YEL-työtulo** on yrittäjän sosiaaliturvan perusta (sairaus-, tapaturma- ja äitiyspäiväraha, eläke, kuolema, jne.)
- Otettava 6 kk kuluessa yritystoim. alkamisesta (uuden yrittäjän ale -22 % / 48 kk) →
- Selvitä YEL-velvollisuus, mm. **Työtuloraja 9.010,28€/v** ja kesto **4 kk** maksu **141 e/kk**
9.010 e/12 kk = n. 751 e/kk | **Päätöimisen "minimi" 14.803 €/v** maksu **232 e/kk**
- Eläketurvakeskus, www.etk.fi ja www.tyoelake.fi
- MUUT vakuutukset: esim. tapaturma-, sairauskulu-, vastuu-/oikeusturva-, omaisuus-, keskeytys-, potilas- ja henkivakuutus

YEL-maksut 2024, alkava yrittäjä

- 18-52 v. 24,10 % -22 % = **18,8 %**
- 53-62 v. 25,60 % -22 % = **20 %**
- 63 v. >> 24,10 % -22 % = **18,8 %**

YEL-työtulolaskuri:

<https://laske-yel-tyotulosuositus.tyoelake.fi/>

8. Työttömyysturva / Yrittäjäkassa www.yrittajakassa.fi

- Palkansaajakassasta siirtyvällä 18 kk ajan palkansaajan jälkisuoja (18 kk lasketaan siitä pv, kun yritystoiminta alkanut)
- Yrittäjäkassan työssäoloehto 15 kk >> Kun siirryt 3 kk aikana, työssäoloehto ehtii kertyä 18 kk jälkisuojan aikana.
- Työttömyysturvan piiriin pääsee vain silloin, jos **YEL-vuosityötulo on vähintään 14.803 €/v**.
- Minimitasolla YEL-maksu **232 e/kk** ja kassan jäsenmaksu **9,11 e/kk** (2024).

9. Starttiraha / TE-toimisto

www.entersatakunta.fi/starttiraha

- Myönnetään vain päätoimiseen yrittäjyyteen. Yleensä 6 kk / n. 750 €/kk (vero -25 % > n. 550 e). Maksetaan jälkikäteen.
- Varaa aika starttirahaneuvojalle (yhteystiedot: www.entersatakunta.fi/ajanvaraus)
- Täytä sähköinen hakemus netissä, tarvitaan sähköiset pankkitunnukset (www.tyomarkkinatori.fi > Oma Asiointi)
- Liitteeksi liiketoimintasuunnitelma, kannattavuuslaskelmat ja verovelkatodistus (tallenna pdf www.vero.fi/omavero)
- Lainalupaus (= saat lainaa tai rahoitus muuten kunnossa), luottotiedot ja verovelat tarkistetaan.
- Myös aiemmin sivutoimisena toimineen yrittäjän mahdollista saada. Lisäksi 4 kk yrittäjyys työttömyystuella. TE päättää.

10. Verotus

www.vero.fi

- Arvonlisäveron alaraja: arvonlisäveroton liikevaihto **15.000 €** / 12 kk tilikausi 15.000 e / 12 kk = **1.250 e/kk**
- OmaVero www.vero.fi/omavero, ALV-maksut, työnantajasuoritukset ja ennakkoerot
- Ennakkoerot > www.vero.fi/omavero tai asioi vero toimistossa **tai** soita Verohallintoon: **Tmi** 029 497 004 | **Oy** 029 497 006
- **Veroneuvonta Porin vero toimistossa**, www.vero.fi/yhteystiedot

11. Rekisteröinti

YJT www.ytj.fi

Tmi:n Y-tunnus myös www.vero.fi/omavero

- Älä rekisteröi ennen starttirahapäätöstä! Yritysnimen rekisteröitävyys >> "[PRH nimipalvelu](http://www.prh.fi/nimipalvelu)"
- Rekisteröi netissä www.ytj.fi (tmi ja Oy) tai Enterissä yhdessä neuvojan kanssa. Tarvitaan **sähköiset pankkitunnukset!**
- Osakeyhtiön rekisteröinti ei edellytä minimiosakepääomaa. Rekisteröintimaksu maksetaan suoraan pankkitililtä.
- Voi rekisteröidä myös paperilomakkeella > postista lomake PRH:lle. **Maksukuitti** oltava mukana! Lomakkeet ytj.fi:ssä.
- Maksut: www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html

12. Kirjanpito

www.talouhallintoliitto.fi

- Ellet itse ole kirjanpidon ammattilainen, osta palvelu esim. tilitoimistolta. Yhdenkertainen tai kahdenkertainen kirjanpito.
- Yhdenkertainen kirjanpito mahdollinen ammatin- ja liikkeenharjoittajille (tilikausi = kalenterivuosi, huomioitava lv-yläraja). Maksu- tai suoriteperusteinen (*maksuperusteinen* = ALV:it tulevat maksettaviksi vasta kun maksu saatu).
- Kirjanpitokirjat säilytettävä vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä (kuitit/tositteet 6 v. Kiinteistöissä pidempään).

13. Rahaliikenne

- Pankkitili | **Tmi**: voi olla yrittäjän nimellä oleva tili. **Oy**: yritystili, perustamisasiakirjat + kaupparekisteriote. Kysy pankista!
- Kassa, kuitit, **maksupäät** (mm. Zettle, SumUp, Nets, Verifone, ks. www.maksupaatevertailu.fi, tai **MobilePay**)
- Laskutus (maksuttomia/edullisia verkkolaskuja esim. www.verkkolaskut.fi | Arkhimedes www.isolta.fi) | Mezo www.mezo.fi)
- **Holvi**, yrityskäyttötili, jossa verkkolaskutus, verkkokauppa, sähköinen tositemarkisto, alustava kirjanpito (tmi, Oy ja yhdistys)

14. Toimitilat

- Vuokra vai omistus? **Vapaat toimitilat**: <https://priztech.toimitilapalvelut.fi>
- Sijainti, sijainti ja vielä kerran sijainti (huomioi myös kaavoitus + ympäristöasiat)
- Soveltuvuus / tilaan liittyvät mahd. viranomaistarkastukset / terveystarkastus. (Pori: terveystarkastus@pori.fi, puh. 044 701 3353)

15. Koulutus / Osaaminen

- Ammattitaito, työkokemus, harrastustoiminta, koulutus
- Yrittäjäkoulutus: www.te-palvelut.fi

Toimialatietoa ja tilastoja

Finder: www.finder.fi

Tilastot: www.stat.fi

16. Henkilöstö

- Veloitteet (työsopimus-, työaika ja vuosilomalaki...) www.kela.fi
- Kustannus yritykselle (palkka + sivukulut), palkka.fi www.palkka.fi, www.yrittajat.fi > Haku: "Palkkalaskuri"
- Työterveyshuolto: työntekijät ja yrittäjä itse www.kela.fi/tyoterveyshuolto, www.tyosuojelu.fi

17. Sopimukset

- Vuokra (laki liikehuoneiston vuokrasta), tavarantoimittajat, tukku, työntekijät, leasing ym.
- Kiinnitä huomiota siihen mihin olet sitoutumassa ja **miten pääset sopimuksesta irti**
- Laadi sopimukset kirjallisesti, käytä asiantuntijoita tarvittaessa

www.finlex.fi

www.kuluttajavirasto.fi

+ työnantajaliittojen sivut

18. Yrittäjäjärjestö + yritysmentori

- Mm. puhelinneuvonta, veroasiat, tilitoimistoasiat, työsuhdeneuvonta, lakineuvonta
- Jäsenetujen hyödyntäminen
- Hyödynnä myös oman alasi **etujärjestöjen tai liittojen** palvelut!
- Priztech Oy:n kautta mahdollista saada yritysmentori (maksuton). Kysy lisää neuvojilta!

www.yrittajat.fi

www.satakunnanyrittajat.fi

www.ek.fi

www.mtk.fi

www.kauppakamari.fi

Verkkopalveluja

Suomen Uusyrityskeskukset: www.uusyrityskeskus.fi >> **Kannattaa tilata Uusyrityskeskusten uutiskirje!**

Yrityshakemisto: www.satakanta.fi (kaikki satakuntalaiset yritykset)

Lomakkeita, asiakirjapohjia: www.yritystulkki.fi

Vapaat toimitilat: <https://priztech.toimitilapalvelut.fi>

Satamittari: www.satamittari.fi (Satakunnan alueen talous-, kilpailukyky- ja toimialatietoutta)

Yrittäjän talousapu: www.yrittajantalousapu.fi (maksuton palvelu talousvaikeuksissa oleville)

Myy tai osta toimiva yritys: www.yritysporssi.fi, www.firmakauppa.fi

